

ÎNVĂȚĂMÂNTUL FARMACEUTIC ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII FRANZ JOSEPH DIN CLUJ (FERENC JÓZSEF TUDOMÁNYEGYETEM) 1872-1919 ȘI 1940-1945

LASZLO TUKA

Elifarm, Cluj-Napoca

Rezumat

Universitatea Regală Maghiară din Cluj a fost înființată în 1872, schimbându-și denumirea în 1881 în Universitatea Regală Maghiară Franz Joseph (Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem).

Universitatea avea la început patru facultăți, cu 40 de profesori și 11 asistenți:

- 1. Filozofie, Filologie și Istorie;*
- 2. Medicină;*
- 3. Drept și Științe Politice;*
- 4. Matematică și Științe.*

Învățământul de farmacie era de doi ani, studenții frecventau în primul an Facultatea de Matematică și Științe, iar în al doilea an Facultatea de Medicină.

Facultatea de Medicină a moștenit personalul specializat, încăperile și instrumentarul de la Institutul Medico-Chirurgical (Orvos-Sebészi Tanintézet), înființat de Regina Maria Tereza în anul 1775.

Printre primii profesori de farmacie s-au numărat: Hintz György și Issekutz Hugó, ambii la disciplina de tehnică farmaceutică, Ajtai Kovács Sándor, primul care a predat farmacognozia.

Începând din 1921 universitatea maghiară și profesorii ei au fost mutați la Szeged în Ungaria.

Universitatea maghiară „Franz Joseph” a mai funcționat la Cluj între 1940-1945.

Cuvinte cheie: învățământ farmaceutic, primii profesori, mutarea la Szeged.

PHARMACEUTICAL EDUCATION AT THE FRANZ JOSEPH UNIVERSITY OF CLUJ, 1872-1919 AND 1940-1945

Abstract

The Royal Hungarian University of Cluj was founded in 1872. In 1881 it changed its name, becoming the „Franz Joseph Royal Hungarian University” (Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem).

The university had at the beginning four faculties, with 40 professors and 11 assistants:

- 1. Philosophy, Philology and History;*
- 2. Medicine;*
- 3. Law and Political Sciences;*
- 4. Mathematics and Nature Sciences.*

Pharmaceutical education had a duration of two years; during the first year students attended the Faculty of Mathematics and Nature Sciences and during the second year The Faculty of Medicine.

The Faculty of Medicine inherited the specialized staff, the rooms and the instruments of the Institute of Medicine-Surgery (Orvos-Sebészi Tanintézet) founded by the Queen Maria Thereza in 1775.

Among the first teachers one can mention: Hintz György and Issekutz Hugó,

both teaching pharmaceutical technique; Ajtai Kovács Sándor was the first to teach pharmacognosy.

Starting with 1921, the Hungarian University and its professors were moved to Szeged in Hungary.

The „Franz Joseph” Hungarian University functioned in Cluj between 1940-1945.

Keywords: pharmaceutical education, first teachers, moving to Szeged.

În baza Legii (törvénycikk) nr. XIX din 21 mai 1872¹ Parlamentul Maghiar (Ország-gyűlés) a hotărât înființarea celei de a doua universități la Cluj, după prima la Budapesta. Investirea legală a universității a avut loc în 12 octombrie 1872. Inaugurarea festivă a avut loc la 10 noiembrie 1872, iar în ziua următoare a început anul universitar 1872/73.

Denumirea oficială a fost, la început, *Kolozsvári Magyar Királyi Tudományegyetem* (Universitatea Maghiară Regală din Cluj). La 4 ianuarie 1881 și-a schimbat denumirea în *Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem* (Universitatea Maghiară Regală Franz Joseph).

Universitatea avea patru facultăți, cu 40 de profesori și 11 asistenți:

1. Filozofie, Filologie și Istorie
2. Medicină
3. Drept și Științe Politice
4. Matematică și Științe

Primul rector al universității a fost *Berde Áron* (Drept), iar prorector ales *Brassai Sámuel* (Matematică și Știință). În anii următori prorectorul nu se mai alegea, ci rectorul din anul anterior devenea automat prorector. *Brassai Sámuel*, ultimul polyhistor al Ardealului, a trăit 100 de ani (1797-1897, după unii s-a născut în 1800), a fost rector în 1879/80.

Baza materială și instituțională a universității clujene au constituit-o cele două colegii existente: *Orvos-Sebészi Tanintézet* (Institutul Medico-Chirurgical) și

¹ În cartea sa [1] la pag. 167, Péter H. Mária scrie că **Legea nr. 19**, privind aprobarea înființării unei universități la Cluj, a apărut în 21 mai 1872, în schimb Gaal György [2] la pag. 43 susține că, **Regele Franz Joseph**, la rugămintea ministrului cultelor și învățământului *Pauler Tivadar*, a aprobat înființarea universității la 29 mai 1872, în speranța că parlamentul va vota legea ulterior. La 11 iunie o delegație, în frunte cu ministrul *Pauler*, se deplasează la Cluj să se informeze asupra condițiilor înființării universității. Și acest autor indică **Legea nr. 19** din 1872, fără să precizeze data exactă, privind „înființarea și organizarea provizorie a Universității Maghiare Regale la Cluj”. După votarea legii în parlament, **Regele Franz Joseph** o promulgă în 12 octombrie 1872. În urma cererilor repetate ale noului ministru al cultelor și învățământului *Trefort Ágoston*, în 4 ianuarie 1881 **Regele Franz Joseph** emite documentul cu noua denumire: *Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem*, în urma căruia încetează caracterul de provizorat al universității.

Articol intrat la redacție în data de: 12.09.2011

Primit sub formă revizuită în data de: 12.01.2012

Acceptat în data de: 07.03.2012

Adresa pentru corespondență: tukalaszlo@yahoo.com

Királyi Jogakadémia (Academia Regală de Drept), în care activau profesori vestiți la nivelul țării, precum și *Erdélyi Múzeum-Egyesület* (EME) (Societatea Muzeului Ardelean), înființată în 1859 de către contele *Mikó Imre*, care dispunea de bibliotecă, colecții necesare învățământului, clădiri și oameni de știință din diverse domenii.

Facultatea de Medicină avea 11 catedre, la 8 dintre ele profesorii erau numiți de la *Institutul Medico-Chirurgical* din Cluj (nu exista catedră de farmacie).

La această facultate au fost formați și profesori privați, dintre aceștia doi au avut ca specializare farmacia: *Hintz György* și *Issekutz Hugó*. Cei mai mulți studenți au fost în anul universitar 1913/1914: 559 la medicină și 115 la farmacie [2].

Facultatea de Medicină a moștenit personalul specializat, încăperile și instrumentarul de la *Institutul Medico-Chirurgical* din Cluj (*Orvos-Sebészi Tanintézet*).

Ultima generație a profesorilor, din care majoritatea a fost numită la catedrele de la Facultatea de Medicină înființată în 1872, se întâlnea zilnic între orele 17-20 acasă la protomedicul Ardealului *Pataki Dániel*, unchiul istoricului în medicină *Pataki Jenő*. Aici medicii discutau despre probleme profesionale sau citeau reviste medicale, unele editate la Viena. O curiozitate aparte o reprezenta obstetricianul *Maizner János*, originar din Saxonia, care la aceste întruniri, în loc să-și bea cafeaua, citea reviste, iar când cineva i se adresa, răspundea automat, fără să-și ridice privirea: da-da, da-da... În anul universitar 1874/75 a devenit decanul Facultății de Medicină din Cluj.

Încă de la înființarea învățământului universitar a început și formarea farmaciștilor. Pentru obținerea diplomei de farmacist era nevoie de doi ani de facultate și 6 ani de practică, în total 8 ani. Ulterior durata și desfășurarea practicii au suferit modificări. În 1914 conform unui ordin ministerial, practica în farmacii se făcea astfel: doi ani practică înainte de facultate, doi ani învățământ teoretic la facultate, după care încă trei ani practică, după care se dădea un examen de „aprobare” (approbációs vizsga).

În perioada 1940-1945, învățământul universitar farmaceutic a fost de 4 ani.

În primii douăzeci de ani de la înființare, în perioada 1872-1891, studenților de la farmacie li s-au predat următoarele materii:

Anul I, semestrul 1: fizică, mineralogie, chimie generală anorganică și organică; semestrul 2: botanică, zoologie, chimie generală anorganică și organică;

Anul II, semestrul 3: lucrări de farmacie, lucrări de

rețete magistrale, farmacologie, botanică – morfologie și sistematică, chimie farmaceutică; semestrul 4: patologie și terapie generală, cunoștințe farmaceutice, fizică experimentală, botanică – microscopie și fiziologie, gestiune farmaceutică.

În primul an, studenții de la farmacie erau înscriși la Facultatea de Matematică – Știință, iar în al doilea an la Facultatea de Medicină.

Profesorii renumiți care au predat la Facultatea de Farmacie au fost, printre alții [1]:

Hintz György József (1840-1890) a fost, în 1872, primul profesor de farmacie (încadrat ca *előadó tanár*, care în terminologia de astăzi înseamnă conferențiar). În 1883 a devenit primul profesor privat de tehnică farmaceutică, la Institutul de Patologie și Terapie Generală, condus de Bókay Árpád, în cadrul Facultății de Medicină (în 1890 acest institut se împarte în două: Institutul de Patologie și Terapie Generală și Institutul de Farmacologie). A terminat Facultatea de Farmacie la Viena în 1862. Este primul doctor în farmacie din Ardeal, titlu obținut la Viena în 1863. Înainte de facultate a făcut practică la cea mai veche farmacie din Sibiu, *Fekete Sas* (Vulturul Negru) a farmacistului Karl Müller. Din 1863 preia conducerea celei mai vechi farmacii din Cluj, înființată în 1573 [5]. A fost membru al **Asociației de Medicină-Științe din Cluj** (*Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat*) fondată în 1876. **Mai târziu această asociație s-a unit cu Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME)** (Societatea Muzeului Ardelean), care există și astăzi [1,7]. A murit tânăr la 50 de ani, fiind înmormântat în cimitirul Házsongárd (central) din Cluj, lângă cripta farmacistului Mauksch.

Issekutz Hugó (1855-1915) – după moartea lui Hintz György József în 1892 devine profesor privat de tehnică farmaceutică. În 1882 obține titlul de doctor în farmacie la Cluj. Este asistentul profesorului *Lóte József* la Institutul de Patologie și Terapie Generală. În 1902 este numit director cu rang universitar la Farmacia Universitară (*Egyetemi gyógyszerár*), înființată atunci, care își începe activitatea la 1 ianuarie 1904.

Ajtai Kovács Sándor (1845-1917), medic, primul profesor din 1872 la Institutul de Patologie și Terapie Generală din cadrul Facultății de Medicină, unde au învățat studenții de la farmacie în anul II, după el urmând profesorii **Högyes Endre și Bókay Árpád (1856-1919), iar din 1890 Lóte József**. A fost primul în 1873 care, deși a fost profesor de farmacologie, a predat *farmacognozie* (*gyógyszerismeret*) la Facultatea de Medicină [4], după el urmând **Lóte József și Jakabházy Zsigmond**². Patru ani la rând, între 1877-1881, a fost decanul Facultății de Medicină și o dată rector în anul universitar 1881/82 (cuvântul

„gyógyszerismeret” a fost folosit și ca farmacologie și ca farmacognozie, între aceste două noțiuni neexistând o delimitare clară; în general se folosea următoarea terminologie, tradusă în limba română: *gyógyszerismeret*=farmacognozie, *gyógyszerhatástan* = farmacodinamie, *gyógyszertan* = farmacologie, *gyógytan* sau *kórgyógytan* = terapie, *kórtan* = patologie, *bonctan* = anatomie, *növénytan* = botanică, *vénykészítés* = prepararea rețetelor, *gyógyszerészti műtan* = tehnică farmaceutică, *természettan* = fizică, *ásványtan* = mineralogie).

Lóte József (1856-1938), medic, al doilea profesor, după Ajtai, care a predat *farmacognozie*, din 1890 a condus Institutul de Patologie și Terapie (Kórtani és Gyógytani Intézet). A fost profesor de farmacologie, până ce titularul catedrei *Tóth Lajos* a fost detașat la minister, a predat despre *plante medicinale* în cadrul farmacognoziei, iar după el a urmat **Jakabházy**. A fost de două ori decanul Facultății de Medicină și o dată rector în 1901/02.

Jakabházy Zsigmond (1867-1945), medic, farmacolog, toxicolog, cunoscut mai ales pentru activitatea sa la farmacognozie, a studiat la Strasbourg, Leipzig și Graz. În perioada 1913-1919 a fost profesor la catedra de *farmacologie* (*gyógyszertan*), după ce din 1899 fusese profesor privat tot acolo [4]. Până în 1913/14 a predat farmacognozie în cadrul catedrei de farmacologie. Din 29 august 1914, prin ordin ministerial, *farmacognozia* (*gyógyszerismeret*) devine materie de sine stătătoare [4]. A fost și secretarul Secției de Științe Medicale (*Orvostudományi Szakosztály*), înființată la 25 ianuarie 1906 în cadrul Societății Muzeului Ardelean [1,7].

Profesorul **Jakabházy Zsigmond** a făcut o dată o glumă cu un student în medicină, care avea faima de încrezut, iar ca medic susținea că va trata bolnavii cu apă. Profesorul l-a oprit pe student și cu o față serioasă l-a întrebat:

- Aș vrea să vă cer un sfat, domnule coleg: ar face bine o cură de apă rece soacrei mele ?

Studentul s-a simțit extrem de onorat și a întrebat:

- De ce suferă Doamna ?

Profesorul a răspuns foarte serios:

- Săraca suferă de *Tussilago farfara* cronică (este o plantă medicinală, nu o boală).

Studentul a răspuns fără să stea pe gânduri:

- Neapărat să facă o cură cu apă rece. Vă stau la dispoziție oricând.

Primele cărți de *farmacognozie* (*gyógyszerismeret*) apărute la Cluj au fost [1]:

1. Issekutz Hugó: *Gyógyszerismeret és gyógyszerészeti vegytan* (Farmacognozie și chimie farmaceutică), Kolozsvár (Cluj), 1886;

2. Jakabházy Zsigmond, Nyiredy Géza, Issekutz Hugó: *Gyógyszerismeret, magyarázó szöveggel a Magyar Gyógyszerkönyv 2. kiadásához, orvos- és gyógyszerész-növendékek használatára* (Farmacognozie, cu text explicativ la Pharmacopectea Hungarica II în folosul

studentilor în medicină și farmacie), Ed. Dobrowszky és Franke kiadása, Kolozsvár (Cluj), 1895;

3. Jakabházy Zsigmond, Issekutz Hugó: *A gyógyszerismeret tankönyve* (Manual de farmacognozie), vol. I-II kötet, Kolozsvár (Cluj), 1913.

Koch Ferenc (1853-1942) a fost chimist, profesor, cercetător al compușilor aromatici.

Kanitz Ágost (1843-1896), primul profesor de botanică în perioada 1872-1896, a fost de trei ori decan al Facultății de Matematică și Știință și rector al universității în 1887/88.

Richter Aladár (1868-1927), profesor de botanică între 1901-1913, a avut inițiativa înființării unei grădini botanice în Cluj, în acest scop cumpărând terenuri lângă cimitirul Házsongárd, proiectul neputându-se duce la bun sfârșit din cauza războiului.

Páter Béla (1860-1938), profesor privat la Catedra de Botanică la UFJ, a fost întemeietorul în 1904 la Cluj al Institutului de Cercetări Experimentale ale Plantelor Medicinale (*Gyógynövény Kísérleti Állomás*), primul de acest gen din lume. A fost membru în Comisia de preexaminare a studenților de farmacie. A scris cărțile: *A nép néhány orvosi növényéről* (1896) (Despre câteva plante medicinale folosite de popor), *A gyógynövénytermesztés rövid foglalatja* (Cluj, 1924) (Rezumatul cultivării plantelor medicinale), *Csodahatású gyógynövények* (Cluj, 1936) (Plante medicinale cu acțiuni miraculoase) etc.

Orient Gyula (Iuliu) (1869-1940), originar din Maramureș, fiul unui preot greco-catolic, a fost unul dintre puținii profesori care în 1919 a depus jurământ de credință față de România și Regele Ferdinand I. Nu a emigrat cu Universitatea Ferenc József la Budapesta și Szeged. A fost farmacist, medic, toxicolog și istoric în medicină și farmacie. În 1900 obține titlul de doctor în farmacie. În 1906 obține diploma de medic. În 1902 editează cartea de 138 de pagini: *Gyógyszerészeti műtan* (Tehnică farmaceutică), în 1912 *Chemiai jegyzet* (Note din domeniul chimiei), în 1922 *Szemelvények az Erdélyi Múzeum kebelében felállított Gyógyszerészeti Múzeum gyűjteményéből* (Fragmente din colecția Muzeului de Farmacie din cadrul Muzeului Transilvaniei), în 1926 *Az erdélyi és bánáti gyógyszerészet története* (Istoricul farmaciei în Ardeal și Banat), în 1927 *Erdélyi alchimisták, Bethlen Gábor fejedelem alchimiája* (Alchimisti ardeleni, alchimia principelui Bethlen Gábor), în 1929 *A biokémia gyógyszerészetet érdeklő világából* (Din lumea biochimiei referitoare la farmacie) etc.

Széki Tibor (1879-1950), farmacist, doctor în filozofie, tatăl său a fost proprietarul farmaciei *Mátyás Király* din centrul Clujului. Profesor privat în 1907 la Institutul de Chimie, unde în 1917 devine profesor plin. Studiază la Berlin cu profesorul Karl Lieberman chimia organică. A fost profesor la catedra de Matematică și Științe. Când ceilalți profesori pleacă în 1919 la Budapesta și Szeged, el rămâne la Cluj, preluând conducerea farmaciei tatălui său. Ulterior vinde farmacia, pleacă la Szeged, unde în 1933/34

devine rectorul Universității Ferenc József.

Ferencz Áron (1880-1954), în 1906 doctor în farmacie, din 1916 profesor privat de tehnică farmaceutică. În 1903 devine adjunctul lui Issekutz Hugó la *Egyetemi Gyógyszertár* (Farmacia Universitară), în 1915 preluând conducerea acesteia. În 1919 rămâne în Cluj și în 1922 obține dreptul de „liberă practică”, ocupându-se de prepararea produselor la Fabrica de medicamente și produse chimice ZEA SA, condusă de profesorul Gh. Pamfil. În 1941 preia din nou conducerea Farmaciei Universitare. Între 1921-23 a fost redactor la revista *Pharmacia – Gyógyszerész Újság*, iar între 1923-1928 la *Revista farmaciei – Gyógyszerész Folyóirat*, ambele fiind bilingve.

Universitatea Franz Joseph (*Ferenc József Tudományegyetem*) și-a desfășurat activitatea în următoarele perioade și localități:

- Cluj 1872-1921
- Budapesta 1919-1921
- Szeged 1921-1940
- Cluj 1940-1945

Facultatea de Medicină a avut următorii decani la începuturi și în perioada 1917-1920:

- 1872/73 **Czifra Ferenc**
- 1873/74 Török Aurel
- 1874/75 Maizner János
- 1875/76 **Högyes Endre**
- 1876/77 Genersich Antal (rector 1877/78)
- 1877/81 Ajtai Kovács Sándor (rector 1881/82)
- 1881/82 Klug Nándor
- 1882/83 Högyes Endre
- 1883/84 Klug Nándor
- 1884/85 Géber Ede
- 1917/18 Lechner Károly (rector 1897-98)
- 1918/19 Lóte József (rector 1901/02)
- 1919/20 Jakabházy Zsigmond și **Lechner Károly**

Clădirea principală a Universității Franz Joseph (*Ferenc József Tudományegyetem*) de pe str. Farkas (azi str. M. Kogălniceanu) a fost construită în perioada 1893-1902 de către arhitecții *Meixner Károly* și *Ignác Alpár*, în locul unor colegii iezuite. Biblioteca universității din Piața Lucian Blaga, colț cu str. Clinicilor (fosta str. Mikó) a fost construită în 1906-1907 de arhitecții *Korb Flóris* și *Giergl Kálmán*, având ca model biblioteca universitară din Basel [2].

Clinicile de pe str. Clinicilor au fost construite în perioada 1897-1905 pe trei nivele, datorită conformației terenului, de către arhitecții *Korb Flóris* și *Giergl Kálmán*. La nivelul străzii au fost construite clinicele: chirurgie, interne, obstetrică-ginecologie; la nivelul următor oftalmologia și dermatologia, iar și mai sus pavilionul de pneumologie și tuberculoză. Neavând loc aici, celelalte spitale au fost construite sus pe str. V. Babeș (fosta str. Trefort) în perioada 1900-1902: neurologia și psihiatria.

La sfârșitul primului război mondial, la 24 decem-

brie 1918 armata română a intrat în Cluj. Guvernul de atunci al Ungariei ordonă universității să scoată „Ferenc József” din denumirea oficială și autorizează corpul profesoral să depună jurământul de credință față de România și Regele Ferdinand I. Primul ministru al Republicii Ungare de atunci, după destrămarea Monarhiei Austro-Ungare, era *Károlyi Mihály*, care ulterior a devenit președintele țării. Era o perioadă de tulburări politice, între martie-august 1919 *Kun Béla* (fost Kohn) introducând „teroaarea roșie” în Republica „Sovietică” a Ungariei (*Magyar Tanácsköztársaság*).

La început oficialitățile române nu se amestecă în treburile universității, astfel învățământul continuă. Paralel în presa română se discută despre soarta universității. Unii, ca *Nicolae Iorga*, savant român de mare prestigiu, ar fi lăsat-o să funcționeze în continuare și au propus înființarea unei universități române paralele. Alții au susținut teza românizării treptate. Reprezentantul ideii „preluării” imediate de către români a fost *Onisifor Ghibu*, care anterior fusese inspector principal al școlilor ortodoxe române în Ardeal. Conducerea politică, urmare a preluării puterii în Ardeal, era exercitată de Consiliul Dirigent, condus de *Iuliu Maniu*, cu sediul la Sibiu. Secretarul de stat al învățământului, în cadrul acestui Consiliu, era Onisifor Ghibu. El i-a convins pe membrii Consiliului și pe cei care la început erau moderați, că universitatea trebuie ocupată imediat [2].

Ghibu, din partea Consiliului Dirigent, prin intermediul prefectului, în 9 mai l-a somat pe rectorul *Schneller István* (rector în 1918/19, doctor în filozofie și teologie, pedagog și academician) să facă o declarație dacă corpul profesoral este dispus să depună jurământul de credință față de Regele Ferdinand I și Consiliul Dirigent. I-a avertizat pe profesori, că refuzul depunerii jurământului de credință atrage după sine pierderea funcțiilor didactice și a altor drepturi. În cazul depunerii jurământului de credință, toți vor primi un răgaz de doi ani pentru însușirea perfectă a limbii române. Data jurământului era fixată pe 12 mai.

O parte dintre facultăți, apoi Consiliul Universitar, refuză depunerea jurământului, invocând situația politică neclară (era înaintea Tratatului de Pace de la Trianon), normele juridice internaționale, autonomia universitară și jurământul față de Ungaria.

Între timp, Ghibu a înconjurat clădirea universității cu militari înarmați și a blocat toate ieșirile. Imediat după ce răspunsul rectorului de a refuza depunerea jurământului a sosit la prefectură, Ghibu, împreună cu prefectul *Valentin Poruțiu*, profesorul universitar *Nicolae Drăganu*, un student și maiorul Ion Vasiliu, a intrat în Rectorat și a declarat că în numele Consiliului Dirigent preia Universitatea. Rectorul *Schneller*, după ce a refuzat predarea, fiind forțat de maiorul Vasiliu, a fost nevoit să semneze procesul verbal de predare. A doua zi fiecare catedră a fost ocupată de către un delegat român, însoțit de militari.

Unii dintre profesorii fostei universități maghiare

– mai ales de la facultățile de drept și medicină – își găsesc locuri de muncă în Cluj. Mulți dintre cei care nu s-au născut sau locuit în Cluj înainte de 1914 și au refuzat depunerea jurământului de credință, au fost expulzați în octombrie 1919 de către autoritățile române, având la dispoziție 5 zile pentru a părăsi țara. Sute de studenți sunt obligați să-și întrerupă studiile, deoarece numai o infimă parte cunoștea limba română, ca să se înscrie la universitatea română [2].

Universitatea maghiară din Cluj a considerat că nu și-a încetat activitatea, cu toate că și-a pierdut baza materială. Unele dintre cadrele didactice s-au mutat la Budapesta, unde universitatea continua o activitate provizorie.

În 26 iunie 1921, Parlamentul de la Budapesta a adoptat Legea nr. XXV privind mutarea universității din Cluj la Szeged și a celei din Bratislava la Pécs.

În urma Dictatului de la Viena din 30 august 1940, partea de nord a Ardealului a revenit Ungariei. Trupele maghiare au intrat în Cluj în 11 septembrie. Ministerul Învățământului de la București a decis mutarea universității din Cluj la Sibiu și Timișoara.

Cheile clădirii centrale și ale Rectoratului au fost predate delegației Ministerului Învățământului Maghiar în 12 septembrie. Deschiderea festivă a universității „Ferenc József Tudományegyetem” a avut loc în 24 octombrie 1940.

În toată această perioadă, între 1921-1940 la Szeged, apoi revenind la Cluj între 1940-1945, denumirea universității a rămas aceeași: *Ferenc József Tudományegyetem*.

Bibliografie

1. Péter HM. Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai (Referințe maghiare privind farmaceutica din Ardeal). EME, Kolozsvár (Cluj-Napoca), 2002, 167-178, 209-227, 272-276, 311-530.
2. Gaal G. Egyetem a Farkas utcában (Universitatea pe str. Farkas, în prezent str. M. Kogălniceanu) – A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem előzményei, korszakai és vonzatai (Antecedentele, perioadele și regimurile Universității Franz Joseph). Ed. Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, Kolozsvár (Cluj-Napoca), 2002, 38-135
3. Pataki J. Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből (Din istoria culturală a medicinei ardelenene), (culegere de articole mai ales din revistele Erdélyi Orvosi Lap < 1920-1925 > și Revista Medicală – Orvosi Szemle < 1928/1938 >). Ed. Magyar Tudománytörténeti Intézet, Piliscsaba, 2004, 293-309
4. Gaal G, Pataki J. Erdély első orvostörténésze (Pataki Jenő, primul istoric în medicină din Ardeal). Rev. Erdélyi Múzeum, 1994, 56 (3-4): 28-44
5. Tuka L. Cea mai veche farmacie din Cluj, descrisă de primul istoric în medicină din Ardeal, Jenő Pataki. Clujul Medical, 2011, 84(3): 453-455
6. Popescu H. Profesori și studenți în Facultatea de Farmacie din Cluj de-a lungul timpului. Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2009, 179-184
7. Péter M, Péter HM. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának tevékenységéről (Despre activitatea Secției Științelor Medicale a Societății Muzeului Ardelean). Rev. Erdélyi Múzeum, 2009, 71(3-4): 9-26